

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Ενεργή μάχη: Ολοκληρωμένη αναμόρφωση του συστήματος πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης έναντι δασικών πυρκαγιών και λοιπών φυσικών, τεχνολογικών ή ανθρωπογενών καταστροφών - Πρόβλεψη μηχανισμών άντλησης επιχειρησιακών διδαγμάτων - Ενίσχυση της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού - Αναβάθμιση Πυροσβεστικής Ακαδημίας - Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής και λοιπές διατάξεις - Τροποποιήσεις ν. 4662/2020, ν. 4555/2018, ν. 4797/2021 και ν. 5116/2024»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως το επεξεργάστηκε η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου και η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας του Περιβάλλοντος, διαρθρώνεται σε τέσσερις Ενότητες (I έως IV), εκ των οποίων η μεν πρώτη διαρθρώνεται σε εννέα (9) Μέρη (Α΄ έως Θ΄), η δε δεύτερη σε τέσσερα (4) Μέρη (Α΄ έως Δ΄), και αποτελείται από εκατόν σαράντα έξι (146) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου άρθρου, που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου.

Σύμφωνα με την Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης που συνοδεύει το νομοσχέδιο, με τις ρυθμίσεις του, ιδίως, «(...) επιδιώκεται η ταχεία λειτουργική αναβάθμιση του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων μέσω της άμεσης ενεργοποίησης των νέων δομών [,] (...) η λήψη και υλοποίηση μέτρων προληπτικής πυροπροστασίας (...) [,] [η] θεσμική αναδιοργάνωση της Πυροσβεστικής Ακαδημίας και η αναβάθμιση της παρχόμενης εκπαίδευσης του πυροσβεστικού προσωπικού και των υπαλλή-

λων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, που ασκούν καθήκοντα συναφή με την πολιτική προστασία, (...) η απρόσκοπτη και εύρυθμη λειτουργία των δομών της Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας» (βλ. Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης, σ. 228-230).

Η Ενότητα Ι (άρθρα 1 έως 128), υπό τον τίτλο «Ολοκληρωμένη αναμόρφωση του συστήματος πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης έναντι δασικών πυρκαγιών και λοιπών φυσικών, τεχνολογικών ή ανθρωπογενών καταστροφών - Πρόβλεψη μηχανισμών άντλησης επιχειρησιακών διδαγμάτων - Ενίσχυση της διεύθυνσης αντιμετώπισης εγκλημάτων εμπρησμού - Αναβάθμιση [της] Πυροσβεστικής Ακαδημίας», αποτελείται από (9) Μέρη (Α΄ έως Θ΄).

Ειδικότερα, το Μέρος Α΄ (άρθρα 1 και 2), υπό τον τίτλο «Σκοπός και αντικείμενο», περιλαμβάνει τον σκοπό (άρθρο 1) και το αντικείμενο των διατάξεων της Ενότητας Ι (άρθρο 2).

Το Μέρος Β΄ (άρθρα 3 έως 27), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για τον οργανωτικό, επιχειρησιακό και ουσιαστικό εξορθολογισμό του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων - Θέσπιση μέτρων πρόληψης δασικών πυρκαγιών και μέσων λογοδοσίας και ελέγχου του επιχειρησιακού έργου - Αναδιάρθρωση [της] Εθνικής Βάσης Δεδομένων Κινδύνων, Απειλών και Απωλειών Καταστροφών», ρυθμίζει, ιδίως, ζητήματα σχετικά με την αναδιάρθρωση των επιχειρησιακών δομών και λειτουργιών του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων (εφεξής, «Εθνικός Μηχανισμός»). Μεταξύ άλλων, εισάγεται η οργανωτική συγκρότηση των Επιχειρησιακών Κέντρων Συμβάντων (Ε.Κ.Σ.), τα οποία λειτουργούν στα Περιφερειακά Κέντρα Επιχειρήσεων (ΠΕ.Κ.Ε.) των Περιφερειακών Πυροσβεστικών Διοικήσεων (ΠΕ.ΠΥ.Δ.) (άρθρο 3), τροποποιείται το άρθρο 5 του ν. 4662/2020 και καθιερώνεται η αρχή της πολυεπίπεδης συνεργασίας του Εθνικού Μηχανισμού μεταξύ του κεντρικού κράτους και των ο.τ.α., με την υποστήριξη του Αυτοτελούς Τμήματος Συνεργασίας με ο.τ.α., ενώ στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας συνιστάται Ομάδα Παρακολούθησης της εφαρμογής μέτρων πολιτικής προστασίας από τους ο.τ.α. (άρθρο 4), καταργούνται τα Πλαίσια Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών για την περίπτωση κατάστασης αυξημένης ετοιμότητας (Yellow Code) (άρθρο 5) και συνιστάται, στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, Μητρώο Επικουρικών Δυνάμεων, στο οποίο εγγράφονται, εθελοντικά, φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που διαθέτουν μέσα, εξοπλισμό ή εξειδικευμένες γνώσεις για τη συνδρομή στη διαχείριση καταστροφών, και το

οποίο ταξινομείται ανά περιοχή ευθύνης Διοίκησης Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού (Δι.ΠΥ.Ν.), ενώ προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία ειδικού υπομητρώου παροχών υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής φροντίδας, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα (άρθρο 6). Επίσης, στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας συνιστώνται, αφενός, Υποεπιτροπή Εκτίμησης Πλημμυρικού Κινδύνου, λειτουργούσα εντός της Επιτροπής Εκτίμησης Κινδύνου του άρθρου 7Α του ν. 4662/2020, τα μέλη της οποίας δεν λαμβάνουν αμοιβή ή αποζημίωση, και αφετέρου, Επιτροπή επιστημονικής αξιολόγησης ιδιαίτερα μεγάλων πυρκαγιών, για την υποβοήθηση του έργου της οποίας το άνω Υπουργείο δύναται, ιδίως, να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με Α.Ε.Ι., τεχνολογικούς και ερευνητικούς φορείς, μη κερδοσκοπικούς φορείς ή ιδιώτες. Συνιστάται, επίσης, Επιτροπή Ετήσιου Απολογισμού Αντιπυρικής Περιόδου για τη σύνταξη ετήσιας έκθεσης απολογισμού της αντιπυρικής περιόδου, στην οποία οι υπηρεσίες και δομές του Εθνικού Μηχανισμού υποχρεούνται να παρέχουν άμεσα τα αναγκαία στοιχεία και πληροφορίες, καθορίζεται το περιεχόμενο της έκθεσης αυτής, ενώ προβλέπεται και η δυνατότητα σύστασης επιτροπών επιστημονικής αξιολόγησης μεγάλων φυσικών, τεχνολογικών ή ανθρωπογενών καταστροφών, καθώς και επιτροπών ετήσιου ή έκτακτου απολογισμού για τη σύνταξη εκθέσεων αξιολόγησης που αφορούν λοιπές αρμοδιότητες του Πυροσβεστικού Σώματος, πλην της αντιπυρικής περιόδου, αντίστοιχα, και ρυθμίζονται ζητήματα συγκρότησης και λειτουργίας των ανωτέρω επιτροπών (άρθρα 7-9). Ρυθμίζονται, εξ άλλου, ζητήματα σχετικά με την ενίσχυση της «Εθνικής Πολιτικής Μείωσης Κινδύνου Καταστροφών» και, μεταξύ άλλων, μειώνεται σε τέσσερα - από έξι - έτη ο σχεδιασμός της «Εθνικής Πολιτικής Μείωσης Κινδύνου Καταστροφών» μέσω της κατάρτισης Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνου Καταστροφών (άρθρο 10), ορίζεται ότι, με απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Εθνικής Ασφάλειας, που λαμβάνεται μετά από πρόταση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, εγκρίνεται το «Στρατηγικό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών» δεκαετούς διάρκειας, καθορίζονται, ιδίως, οι στόχοι που περιλαμβάνονται σε αυτό και οι φορείς του Εθνικού Μηχανισμού που μετέχουν στον σχεδιασμό και την υλοποίησή του (άρθρο 11), και θεσπίζονται κανόνες εμπλοκής του Πυροσβεστικού Σώματος (Π.Σ.), οι οποίοι αποτελούν το επίσημο επιχειρησιακό πλαίσιο του προσωπικού και καταρτίζονται από τον Κλάδο Πυροσβεστικών Επιχειρήσεων του Αρχηγείου του Π.Σ., κατά τα ειδικότερον οριζόμενα (άρθρο 12). Εισάγεται, επίσης, «Σύστημα Διοίκησης Συμβάντος» ("Incident Command System – ICS"), στο πεδίο εφαρμογής του οποίου δεν εντάσσονται οι Ένοπλες Δυνάμεις, και βάσει του οποίου οργανώνονται τα επιχειρησιακά σχέδια του Π.Σ., ενώ

προβλέπεται η συγκρότηση τριμελούς επιτροπής, αποτελούμενης από τους Αρχηγούς της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.), του Πυροσβεστικού Σώματος και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.), με αντικείμενο τη σύνταξη «Σχεδίων Κοινής Επιχειρησιακής Δράσης» καθώς και η συγκρότηση στοιχείου τακτικής διοίκησης συμβάντος σε περίπτωση περιστατικών, κατά προτίμηση, σε Κινητό Επιχειρησιακό Κέντρο του Π.Σ. ή σε κατάλληλο χώρο πλησίον του σημείου επέμβασης, με σκοπό τη διασφάλιση των αναγκαίων συνθηκών ασφάλειας, πρόσβασης και διαλειτουργικών επικοινωνιών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα (άρθρο 13). Περαιτέρω, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη συγκρότηση και τη σύνθεση των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π.) (άρθρο 14), όπως και των Τοπικών Επιχειρησιακών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.) (άρθρο 15), καθώς και ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία, τη στελέχωση και τις αρμοδιότητες των Αυτοτελών Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας, ενώ προβλέπεται η δυνατότητα σύστασης, σε επίπεδο Περιφέρειας ή Περιφερειακής Ενότητας, Περιφερειακών Κέντρων Διαχείρισης Κινδύνων, τα οποία λειτουργούν εντός της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της αντίστοιχης Περιφέρειας, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις. Καθορίζεται, ιδίως, ο σκοπός των κέντρων αυτών (άρθρο 17) και προβλέπεται η λειτουργία, Επιχειρησιακού Κέντρου Συμβάντων (Ε.Κ.Σ.) σε κάθε Περιφερειακό Κέντρο Επιχειρήσεων (ΠΕ.Κ.Ε.) των Περιφερειακών Πυροσβεστικών Διοικήσεων (ΠΕ.ΠΥ.Δ.), με σκοπό τη διασφάλιση της ενιαίας επιχειρησιακής πληροφόρησης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο (άρθρο 16). Ρυθμίζονται, εξ άλλου, εκ νέου ζητήματα που αφορούν τη στελέχωση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των Αυτοτελών Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας, προβλέπεται η δυνατότητα σύστασης, από κάθε Δήμο ή από δύο ή περισσότερους όμορους Δήμους, Τοπικού Κέντρου Διαχείρισης Κινδύνων, εντός του Αυτοτελούς Τμήματος Πολιτικής Προστασίας, καθώς και η δυνατότητα κατάρτισης, από δύο ή περισσότερους όμορους Δήμους, Τοπικού Διαδημοτικού Σχεδίου Δράσης για συγκεκριμένους κινδύνους (άρθρο 18), ρυθμίζονται, ακόμη, ζητήματα σχετικά με τη στελέχωση των Αυτοτελών Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας και των Αυτοτελών Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού (άρθρο 19), και διαρθρώνεται εκ νέου η «Εθνική Βάση Δεδομένων Κινδύνων, Απειλών και Απωλειών Καταστροφών» ως «ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα συλλογής, επεξεργασίας και ανάλυσης δεδομένων, το οποίο λειτουργεί σε εθνικό επίπεδο στο Ενιαίο Κυβερνητικό Νέφος (G-Cloud)» σύμφωνα με τον ν. 4624/2019 και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 (άρ-

θρο 20). Επικαιροποιούνται τα «Γενικά Σχέδια Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών», επανακαθορίζεται η διαδικασία κατάρτισης και εφαρμογής τους, τίθενται κανόνες περιοδικότητας της αναθεώρησής τους και εισάγονται, μεταξύ άλλων, ρυθμίσεις σχετικά με την ανάρτησή τους στις αντίστοιχες ιστοσελίδες (άρθρο 21). Εισάγεται, ακόμη, η υποχρέωση των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού για την εκπόνηση «Ειδικών Σχεδίων Πρόληψης Πυρκαγιών», και ρυθμίζονται, ιδίως, ζητήματα που αφορούν την οργάνωση, την κατάρτιση, την έγκριση, την επικαιροποίηση και τον σχεδιασμό τους, καθώς και τον σχεδιασμό των Ειδικών Σχεδίων Πρόληψης λοιπών φυσικών, τεχνολογικών και ανθρωπογενών καταστροφών (άρθρο 22). Επίσης, προβλέπεται η ψηφιακή αποτύπωση και η ηλεκτρονική τήρηση των Γενικών και Ειδικών Σχεδίων Πολιτικής Προστασίας μέσω της λειτουργίας κεντρικής ψηφιακής πλατφόρμας, η οποία διασυνδέεται επιχειρησιακά με το Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.Δι.Κ.) και διαλειτουργεί με τα μνημονευόμενα εθνικά μητρώα και πληροφοριακά συστήματα πολιτικής προστασίας (άρθρο 23), καθώς και η έκδοση ειδικού εγγράφου ταυτοποίησης του προσωπικού της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (άρθρο 24). Ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, ζητήματα σχετικά με την αναδιάρθρωση και τη λειτουργία του Ε.Σ.Κ.Ε.Δι.Κ. (άρθρο 25), συνιστάται στο Ε.Σ.Κ.Ε.Δι.Κ. «Μητρώο Στοιχείων και Επικοινωνίας του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων», και ορίζονται, ιδίως, οι φορείς και τα στοιχεία που καταχωρίζονται σε αυτό, ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία των δεδομένων (άρθρο 26), ενώ προβλέπεται, ακόμη, η συγκρότηση, στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, Επιτροπής Αξιολόγησης και Ελέγχου Αιτημάτων Έργων Αντιπλημμυρικής και Αντιδιαβρωτικής Προστασίας, και καθορίζεται ο σκοπός της εν λόγω επιτροπής (άρθρο 27).

Το Μέρος Γ΄ της Ενότητας Ι (άρθρα 28 έως 35), υπό τον τίτλο «Λειτουργική αναβάθμιση Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού», καθορίζει εκ νέου, αφενός, τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία των Περιφερειακών Πυροσβεστικών Διοικήσεων (άρθρο 28), και αφετέρου, την τοπική αρμοδιότητα του Αντισταγμού Εφετών Αθηνών που εποπτεύει την προανάκριση και την προκαταρκτική εξέταση οι οποίες διενεργούνται από τη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού (Δ.Α.Ε.Ε.) του Π.Σ., και εισάγεται η δυνατότητα, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, αρχειοθέτησης και μη σχηματισμού δικογραφίας σε περιπτώσεις μικρής έκτασης φωτιάς (άρθρο 29). Εν συνεχεία, ορίζει ότι η Δ.Α.Ε.Ε. «(...) συνιστά αυτοτελή ειδική κεντρική υπηρεσία του Π.Σ., η οποία υπάγεται απευθείας στον Αρχηγό του Π.Σ.» και καθορίζει τη λειτουργία, την αποστολή και την, κατά τόπον και καθ΄ ύλην,

αρμοδιότητά της (άρθρο 30). Ακολούθως, ρυθμίζει τον τρόπο και τις ελάχιστες προϋποθέσεις επιλογής και τοποθέτησης Διοικητή της Δ.Α.Ε.Ε., θέματα προσωπικού που δύναται να υπηρετεί στη Δ.Α.Ε.Ε. και στα Ανακριτικά Κλιμάκια Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού, καθώς και ζητήματα κατά την άσκηση καθηκόντων του προσωπικού της (άρθρο 31). Επίσης, ρυθμίζει, μεταξύ άλλων, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα, τη σύσταση των Ανακριτικών Κλιμακίων Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού (Α.Κ.Α.Ε.Ε.), ως ειδικών υπηρεσιών του Π.Σ., τη διοικητική και την επιχειρησιακή υπαγωγή τους, τον τρόπο στελέχωσής τους, τον προϊστάμενό τους, τις προϋποθέσεις του προσωπικού που τα στελεχώνει, και ορίζεται ότι το προσωπικό αυτό «(...) ασκεί αποκλειστικά τα καθήκοντα [αρμοδιότητας των Α.Κ.Α.Ε.Ε.] και δεν διατίθεται για την εκτέλεση οποιασδήποτε άλλης υπηρεσίας (...)» (άρθρο 32). Ακολούθως, εξουσιοδοτεί τον Αρχηγό του Π.Σ., να εκδώσει, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Δ.Α.Ε.Ε., Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Δ.Α.Ε.Ε., ο οποίος δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζει την οργάνωση και τη λειτουργία της Δ.Α.Ε.Ε. και των Α.Κ.Α.Ε.Ε., και θέτει υποχρέωση σύνταξης, από τον Διοικητή της Δ.Α.Ε.Ε., ανά έτος ή όποτε άλλοτε κρίνεται αναγκαίο, έκθεσης παρακολούθησης των Α.Κ.Α.Ε.Ε., η οποία υποβάλλεται προς αξιολόγηση στον Αρχηγό του Π.Σ. (άρθρο 33). Επίσης, θεσπίζει, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα, αφενός, Μητρώο Πιστοποιημένων Εμπειρογνωμόνων Πυρκαγιών και Εθνική Ομάδα Εμπειρογνωμόνων Εμπρησμών (άρθρο 34), και αφετέρου, τη δυνατότητα συμπερίληψης πυροσβεστικού προσωπικού γενικών ή ειδικών καθηκόντων, του άνω Μητρώου, στον πίνακα εμπειρογνωμόνων του άρθρου 185 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (άρθρο 35).

Το Μέρος Δ΄ της Ενότητας Ι (άρθρα 36 έως 44), υπό τον τίτλο «Μέτρα προληπτικής πυροπροστασίας και διαχειριστικά μέτρα πρόληψης ή καταστολής δασικών πυρκαγιών», εισάγει ορισμό της προδιαγεγραμμένης καύσης και προσδιορίζει το νομοθετικό πλαίσιο, αφενός, του σχεδιασμού της μέσω μελετών, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα (άρθρο 36), και αφετέρου της υλοποίησής της (άρθρο 37). Επίσης, θεσπίζει πιλοτική εφαρμογή της προδιαγεγραμμένης καύσης μέχρι την 30ή Νοεμβρίου 2027, που ορίζει ως απώτατη ημερομηνία κατάρτισης των πρώτων μελετών (άρθρο 38), και ρυθμίζει εκ νέου το νομοθετικό πλαίσιο της ελεγχόμενης χρήσης πυρός («αντιπύρ» και «κατάκαυση»), με την αποσαφήνιση ότι δεν συνιστούν αξιόποινες πράξεις των άρθρων 264 ή/και 265 του Π.Κ. οι πράξεις ελεγχόμενης χρήσης πυρός που νόμιμα διενήργησε το αρμόδιο προσωπικό του Π.Σ. (άρθρο 39). Περαιτέρω, θεσπίζει την ελεγχόμενη βόσκηση ως ειδικό μέτρο πρόληψης δασικών πυρκαγιών, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα (άρθρο 40), και ρυθμίζει εκ

νέου ζητήματα που αφορούν τόσο στην εξειδίκευση, μεταξύ άλλων, των λειτουργικών παραμέτρων του Εθνικού Μητρώου Τήρησης Μέτρων Προληπτικής Πυροπροστασίας Ιδιοκτησιών και υποβολής δηλώσεων καθαρισμού, καθώς και των διαδικασιών ελέγχου, κυρώσεων και ενστάσεων (άρθρο 41), όσο και στη διαδικασία ενημέρωσης καταλόγων και των μητρώων διαθέσιμων μηχανημάτων έργου και χειριστών, που τηρούνται στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας και δύνανται να επιταχθούν λόγω κινδύνου πολιτικής προστασίας ή κατάσταση ειδικής πολιτικής κινητοποίησης λόγω κινδύνου πολιτικής προστασίας (άρθρο 42). Τέλος, θεσπίζει υποχρέωση καθαρισμού οικοπέδων και λοιπών ακάλυπτων χώρων, καθορίζει τους υποχρέους, την προθεσμία, τη διαδικασία επιβολής κυρώσεων και το δικαίωμα ένστασης (άρθρο 43), και ορίζει τους Δήμους ως αρμόδιους για την ενημέρωση των υπόχρεων καθαρισμού οικοπέδων και λοιπών ακάλυπτων χώρων, τη διενέργεια ελέγχων, όπως και την επιβολή διοικητικών κυρώσεων και αυτεπάγγελτου καθαρισμού οικοπέδων και λοιπών ακάλυπτων χώρων (άρθρο 44).

Το Μέρος Ε΄ της Ενότητας Ι (άρθρα 45 έως 53), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις εθελοντών [του] Πυροσβεστικού Σώματος και Πολιτικής Προστασίας», ρυθμίζει εκ νέου τη δυνατότητα απόκτησης της ιδιότητας του εθελοντή πυροσβέστη (άρθρο 46), ζητήματα της βασικής εκπαίδευσης των εθελοντών πυροσβεστών (άρθρο 47), καθώς και τις υποχρεώσεις τους που σχετίζονται με την εκτέλεση υπηρεσίας, ακόμα και εκτός των διοικητικών ορίων της πυροσβεστικής υπηρεσίας στην οποία ανήκουν (άρθρο 48). Περαιτέρω, προσδιορίζει εκ νέου τη βαθμολογική εξέλιξη των εθελοντών πυροσβεστών (άρθρο 49), καθώς και, μεταξύ άλλων, το απώτατο ηλικιακό όριο υπηρεσίας των εθελοντών πυροσβεστών (άρθρο 50). Ακολούθως, ρυθμίζει εκ νέου την κινητοποίηση και επιχειρησιακή εμπλοκή των εθελοντών των ενταγμένων στο Μητρώο Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας του Ενιαίου Μητρώου Εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας εθελοντικών οργανώσεων, την αξιολόγηση των εθελοντικών οργανώσεων, καθώς και την ασφαλιστική κάλυψη των εθελοντών πολιτικής προστασίας, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, σε περίπτωση ατυχήματος (άρθρο 51). Τέλος, θεσπίζει εκ νέου, αφενός, το δικαίωμα των εθελοντών πολιτικής προστασίας να λαμβάνουν από τον εργοδότη τους υποχρεωτική άδεια απουσίας από την κύρια απασχόλησή τους, για ισόχρονο διάστημα με αυτό της εθελοντικής απασχόλησής τους για λόγους έκτακτης ανάγκης, τις συνέπειες του χρόνου συμμετοχής τους (ως χρόνου απασχόλησης στην κύρια εργασία τους), και συγκεκριμένως, την αμοιβή τους και την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών τους (άρθρο 52), και αφετέρου, την ενίσχυση των εθελοντικών οργανώσεων «σε υλικά, εξοπλισμό, μέσα και χρηματική επιδότηση» (άρθρο 53).

Το Μέρος ΣΤ´ (άρθρα 54 έως 83), υπό τον τίτλο «Αναβάθμιση Πυροσβεστικής Ακαδημίας», διαρθρώνεται σε επτά (7) Κεφάλαια (Α´ έως Ζ´).

Ειδικότερα, το Κεφάλαιο Α´ (άρθρα 54 έως 61), υπό τον τίτλο «Σύσταση, διάρθρωση και όργανα διοίκησης Πυροσβεστικής Ακαδημίας», ορίζει τη σύσταση της Πυροσβεστικής Ακαδημίας ως Ειδική Κεντρική Υπηρεσία του Π.Σ. (Μονομηματική Σχολή Πυροσβεστικής Επιστήμης), υπαγόμενη στον Αρχηγό, προσδιορίζει, μεταξύ άλλων, την οργάνωση σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου, του άρθρου 63 του ν. 4957/2022 (Α´ 141), και την κατ’ αναλογία εφαρμογή του νόμου αυτού για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις προτεινόμενες διατάξεις (άρθρο 54), και καθορίζει τα όργανα διοίκησης της Πυροσβεστικής Ακαδημίας (άρθρο 55). Εν συνεχεία, καθορίζει τα προσόντα επιλογής και τις αρμοδιότητες του Διοικητή της Πυροσβεστικής Ακαδημίας (άρθρο 56), του Υποδιοικητή (και Διευθυντή Σπουδών) (άρθρο 57). Ακολούθως, καθορίζει τη διαδικασία και τις απαραίτητες προϋποθέσεις επιλογής του Κοσμήτορα και του Αναπληρωτή Κοσμήτορα (άρθρο 58), καθώς και τις αρμοδιότητές τους (άρθρο 59). Τέλος, καθορίζει τη σύνθεση και τις αρμοδιότητες του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου (άρθρο 60), καθώς και της Ακαδημαϊκής Συνέλευσης (άρθρο 61).

Το Κεφάλαιο Β´ (άρθρα 62 και 63), υπό τον τίτλο «Οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων σπουδών», μεταξύ άλλων, ορίζει ότι η Πυροσβεστική Ακαδημία οργανώνει προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου (άρθρο 62) και αυτοδυνάμως ή σε συνεργασία με άλλους φορείς, προγράμματα σπουδών δεύτερου κύκλου και προγράμματα σπουδών τρίτου κύκλου, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα και με κατ’ αναλογίαν εφαρμογή των οικείων διατάξεων του ν. 4957/2022 (άρθρο 63).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ´ (άρθρα 64 έως 67), υπό τον τίτλο «Προγράμματα επιμόρφωσης και μετεξέλιξης», εισάγονται ρυθμίσεις ως προς τη δυνατότητα οργάνωσης προγραμμάτων επιμόρφωσης, μη τυπικής εκπαίδευσης, με σκοπό την επιμόρφωση, μετεκπαίδευση, εξειδίκευση και εξέλιξη των συμμετεχόντων ένστολων στελεχών «(...) των Σωμάτων Ασφαλείας, του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής και των Ενόπλων Δυνάμεων που βρίσκεται σε ενεργή υπηρεσία» (άρθρο 64). Ρυθμίζονται, εξ άλλου, ζητήματα που αφορούν τη Σχολή Αρχιπυροσβεστών, μεταξύ των οποίων τα εξής: την υποχρεωτική παρακολούθηση σε ετήσια βάση για τους Υπαρχιπυροσβέστες παραγωγικής σχολής που έχουν συμπληρώσει δέκα (10) έτη συνολικής υπηρεσίας στο Π.Σ., τη δυναμική παρακολούθηση, ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες, για τους Αρχιπυροσβέστες και Υπαρχιπυροσβέστες μη παραγωγικής σχολής που έχουν, αντίστοιχα, συμπληρώσει δέκα (10) έτη συνολικής υπηρεσίας στο Π.Σ., καθώς και την υποχρεωτική παρακο-

λούθηση για τα έτη 2026 και 2027, ανάλογα με τις ανάγκες του Π.Σ., για τους Αρχιπυροσβέστες και Υπαρχιπυροσβέστες μη παραγωγικής Σχολής, «που έχουν συμπληρώσει δέκα (10) έτη συνολικής υπηρεσίας στο Π.Σ. και κατατάχθηκαν σε αυτό με προσόν κατάταξης το πτυχίο ή το δίπλωμα Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμο και αντιστοιχο τίτλο αναγνωρισμένου ιδρύματος της αλλοδαπής» (άρθρο 65). Ακολούθως, ρυθμίζονται ζητήματα της Σχολής Επιμόρφωσης και Μετεκπαίδευσης, ως προς την αποστολή της, τους εισακτέους, τον τρόπο εισαγωγής και τις συνέπειες της επιτυχούς ολοκλήρωσης της εκπαίδευσής τους (προαγωγή στο βαθμό Ανθυποπυραγού και απονομή διπλώματος Επαγγελματικής Επάρκειας Ανθυποπυραγού) (άρθρο 66), καθώς και ζητήματα που αφορούν τη Σχολή Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Επιτελικών Στελεχών, ως προς την αποστολή της, που συνοψίζεται στην επιμόρφωση και διά βίου μάθηση του πυροσβεστικού προσωπικού, όπως και ως προς τους δικαιούχους εισαγωγής για εκπαίδευση (άρθρο 67).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Δ' (άρθρο 68), υπό τον τίτλο «Κέντρο εκπαίδευσων [του] Πυροσβεστικού Σώματος», ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τη σύσταση Κέντρου Εκπαίδευσων του Π.Σ., ως ανεξάρτητης ακαδημαϊκής μονάδας της Πυροσβεστικής Ακαδημίας, προσδιορίζεται η αποστολή του, ο τρόπος και οι προϋποθέσεις ορισμού του ακαδημαϊκά υπευθύνου του Κέντρου, καθώς και οι δυνητικοί συμμετέχοντες στην εκπαίδευση και λήπτες της πιστοποίησης.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε' (άρθρα 69 έως 78), υπό τον τίτλο «Διδακτικό προσωπικό», εισάγονται οι κατηγορίες του διδακτικού προσωπικού της Πυροσβεστικής Ακαδημίας [διδακτικό - ερευνητικό προσωπικό (Δ.Ε.Π.), πρόσθετο διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό και εκπαιδευτές πυροσβεστικού προσωπικού], και ρυθμίζονται τα μισθολογικά ζητήματα του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού (άρθρο 69). Καθορίζονται, ιδίως, το πειθαρχικό δίκαιο των μελών Δ.Ε.Π., κατ' αναλογία προς τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΚΑ' του Μέρους Α' του ν. 4957/2022, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα (άρθρο 70), τα πειθαρχικά όργανα των μελών Δ.Ε.Π. (άρθρο 71), και η συγκρότηση του πενταμελούς πειθαρχικού συμβουλίου με απόφαση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (άρθρο 72). Επίσης, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά, αφενός, με τον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων μελών Δ.Ε.Π. και πρόσθετου διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού (άρθρο 73), και αφετέρου, με την εκλογή και εξέλιξη των μελών Δ.Ε.Π. (άρθρο 74). Περαιτέρω, τροποποιούνται τα άρθρα 142 και 426 του ν. 4957/2022 προκειμένου να περιληφθεί και η Πυροσβεστική Ακαδημία στην οργάνωση, παρακολούθηση και δημοσιοποίηση των διαδικασιών εκλογής και εξέλιξης

των μελών Δ.Ε.Π. μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης «ΑΠΕΛΛΑ» του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, και ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στην εκλογή και εξέλιξη των ανωτέρω, μέσω του προαναφερθέντος ηλεκτρονικού συστήματος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (άρθρο 75). Εν συνεχεία, καθορίζεται διαδικασία ελέγχου νομιμότητας του πρακτικού του Εκλεκτορικού Σώματος από το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο και του διορισμού ή εξέλιξης ή μονιμοποίησης του μέλους Δ.Ε.Π., ανάληψης των καθηκόντων του, καθώς και οι συνέπειες της τυχόν μη αποδοχής του διορισμού του (άρθρο 76). Περαιτέρω, ορίζονται τα πρόσωπα που δύνανται να επιλέγονται ως Εκπαιδευτές Πυροσβεστικού Προσωπικού (Ε.Π.Π.), τα κριτήρια καθώς και η διαδικασία επιλογής τους, ανάλογα με τη Σχολή στην οποία θα απασχοληθούν ή με τα προγράμματα επιμόρφωσης (άρθρο 77). Τέλος, στην Πυροσβεστική Ακαδημία προβλέπεται πρόσθετο διδακτικό προσωπικό σύμφωνα με το Κεφάλαιο Κ΄ του Μέρους Α΄ του ν. 4957/2022 (άρθρο 78).

Το Κεφάλαιο ΣΤ΄ (άρθρα 79 και 80), υπό τον τίτλο «Λοιπές διατάξεις για την Πυροσβεστική Ακαδημία», μεταξύ άλλων, ορίζει τη σύσταση και τη λειτουργία τριμελούς Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε.) στην Πυροσβεστική Ακαδημία, τη συγκρότηση, τη θητεία των μελών της (τριετής με δυνατότητα άπαξ ανανέωσης), τα ασυμβίβαστα, τα κωλύματα και τη σύγκρουση συμφερόντων των μελών της, τη συχνότητα και τον τρόπο της σύγκλησης και των συνεδριάσεών της, τη λήψη αποφάσεων και τις αρμοδιότητές της, όπως και τις διαδικασίες έγκρισης ή απόρριψης ερευνητικών προτάσεων και έργων (άρθρο 79). Καθορίζεται, περαιτέρω, η σύσταση Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), ο σκοπός λειτουργίας και οι πηγές εσόδων του Ε.Λ.Κ.Ε., καθώς και οι δαπάνες που καλύπτει, και, μεταξύ άλλων, προσδιορίζεται το νομοθετικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας του, κατ' ανάλογη εφαρμογή του Κεφαλαίου ΚΖ΄ του ν. 4957/2022 (άρθρο 80).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ζ΄ (άρθρα 81 έως 83), υπό τον τίτλο «Εισαγωγή σπουδαστών στις Σχολές Αξιωματικών και Πυροσβεστών», ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά, μεταξύ άλλων, με την εισαγωγή σπουδαστών στις Σχολές Αξιωματικών και Πυροσβεστών της Πυροσβεστικής Ακαδημίας (άρθρο 81) και με την εκπλήρωση της στρατιωτικής υποχρέωσης των σπουδαστών των Σχολών Αξιωματικών και Πυροσβεστών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα (άρθρο 82), και τίθεται η υποχρέωση δεκαετούς παραμονής στο Πυροσβεστικό Σώμα για τους Αξιωματικούς και Πυροσβέστες Γενικών Καθηκόντων, με δυνατότητα πρόωρης αποχώρησής τους, κατόπιν υποβολής παραι-

τησης, και, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, αποζημίωσης του Ελληνικού Δημοσίου (άρθρο 83).

Το Μέρος Ζ' της Ενότητας Ι (άρθρα 84 έως 112), υπό τον τίτλο «Διατάξεις για τον εξορθολογισμό της οργάνωσης και την εύρυθμη λειτουργία του Πυροσβεστικού Σώματος», μεταξύ άλλων, τροποποιεί το άρθρο 53 του ν. 4662/2020 κατά τρόπον ώστε να επικαιροποιεί το πλαίσιο που διέπει τις δαπάνες απορρήτων αναγκών του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και να καταργεί την απαλλαγή των σχετικών πληρωμών από κρατήσεις υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων (άρθρο 84). Επίσης, συνιστώνται στο Επιτελείο του Π.Σ. η Διεύθυνση Εναερίων Μέσων και η Διεύθυνση Προληπτικής Πυροπροστασίας (άρθρο 85), ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την αναπλήρωση των Προϊσταμένων των Κλάδων του Αρχηγείου του Π.Σ. και τη συγκρότηση του Συμβουλίου Διαχείρισης Κρίσεων του Π.Σ. (άρθρα 86-87), καθώς και ζητήματα σχετικά με τη διάρθρωση των Διευθύνσεων του Κλάδου Πυροσβεστικών Επιχειρήσεων και του Κλάδου Διοικητικής Υποστήριξης του Επιτελείου του Αρχηγείου του Π.Σ. (άρθρο 88), όπως και με τη διάρθρωση και τις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Προληπτικής Πυροπροστασίας και της Διεύθυνσης Εναερίων Μέσων, οι οποίες υπάγονται, αντίστοιχα, στον Κλάδο Διοικητικής Υποστήριξης και στον Κλάδο Πυροσβεστικών Επιχειρήσεων του Επιτελείου του Αρχηγείου του Π.Σ. Ακόμη, προβλέπεται ότι η Διεύθυνση Εναερίων Μέσων ενεργεί ως κεντρικός συντονιστικός φορέας για τη συνεργασία με την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.), την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.), τις Ένοπλες Δυνάμεις, τα Σώματα Ασφαλείας και τους διεθνείς οργανισμούς, σε θέματα πτητικής ασφάλειας και επιχειρησιακής διαλειτουργικότητας (άρθρα 89-90). Τροποποιείται το άρθρο 86 του ν. 4662/2020 και, μεταξύ άλλων, αναδιαρθρώνεται η Υπηρεσία Εναερίων Μέσων του Π.Σ. (Υ.Ε.Μ.Π.Σ.) στις μνημονευόμενες οργανικές μονάδες, και ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη στελέχωση και τη μετεκπαίδευση του ιπτάμενου προσωπικού της (άρθρο 91). Επίσης, προβλέπεται η μετεκπαίδευση του ιπτάμενου προσωπικού που προέρχεται από αποφοίτους της Σχολής Αξιωματικών της Πυροσβεστικής Ακαδημίας σε νέο τύπο εναέριου μέσου του Π.Σ., καθώς και η πλήρωση κενών οργανικών θέσεων κατηγορίας χειριστών και μηχανικών - τεχνικών εναερίων μέσων με μετάταξη πυροσβεστικού προσωπικού γενικών καθηκόντων, κατόπιν προκήρυξης διαγωνισμού επιλογής προς εκπαίδευση για την απόκτηση πτυχίου επαγγελματία χειριστή ή μηχανικού - τεχνικού εναερίων μέσων, ενώ καθορίζεται και η διαδικασία πλήρωσης θέσεων χειριστών και μηχανικών - τεχνικών Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών, επίσης κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας και σχετικής εκπαίδευσης κατά τα ειδικότερα οριζόμενα (άρθρα 92-93). Προ-

βλέπεται, ακόμη, η σύσταση, με απόφαση του Αρχηγού του Π.Σ., Πυροσβεστικών Φυλακίων σε νησιωτικές περιοχές, και ρυθμίζονται ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας τους, ενώ παρέχεται η δυνατότητα σύστασης θέσης Υποδιοικητή στις Διοικήσεις Πυροσβεστικών Υπηρεσιών των μνημονευόμενων Νομών, με σκοπό την υποβοήθηση και αναπλήρωση των οικείων Διοικητών (άρθρα 94-95). Περαιτέρω, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την αρχαιότητα χαμηλόβαθμου πυροσβεστικού προσωπικού, όπως Πυρονόμων, Υπαξιωματικών και Πυροσβεστών (άρθρο 96), την υπαγωγή πυροσβεστικού προσωπικού σε κατάσταση «Εκτός Οργανικών Θέσεων» (άρθρο 97), την αναβάθμιση του καταληκτικού βαθμού υγειονομικών αξιωματικών και την αναπροσαρμογή των βαθμών κρίσης του πυροσβεστικού προσωπικού βάσει των ουσιαστικών προσόντων (άρθρα 98-99), καθώς και ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία κρίσεων και προαγωγών των αξιωματικών του Π.Σ. (άρθρο 100). Επίσης, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την επιλογή και την υπηρεσιακή μεταχείριση ανώτατων αξιωματικών του Π.Σ., ιδίως ως προς τα κριτήρια επιλογής του Αντιστρατήγου Επιτελάρχη και την παραπομπή τυχόν παραλειπόμενων αρχαιότερων αξιωματικών για κρίση κατά την επιλογή Αντιστρατήγου Αρχηγού (άρθρα 101-102), καθώς και ζητήματα μετάθεσης πειθαρχικά τιμωρημένων πυροσβεστικών υπαλλήλων, τοποθέτησης εξερχόμενων από τις Σχολές της Πυροσβεστικής Ακαδημίας, με δυνατότητα υπηρεσίας και σε νησιωτικές περιοχές, βελτίωσης της διαδικασίας τακτικών και έκτακτων μεταθέσεων, μετακίνηση πυροσβεστικού προσωπικού και εξαίρεση υπαλλήλων του Π.Σ. από μετάθεση ή απόσπαση (άρθρα 103-107), ενώ προσαρμόζεται και το πεδίο εφαρμογής των σχετικών διατάξεων για τους αξιωματικούς, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα (άρθρο 108). Θεσπίζεται Οργανισμός του Π.Σ., με τον οποίο ρυθμίζονται η οργάνωση, η διάρθρωση και η λειτουργία του (άρθρο 109), επανακαθορίζεται το πλαίσιο έκδοσης πυροσβεστικών διατάξεων και κανονιστικών πράξεων για θέματα πυροπροστασίας (άρθρο 110), ορίζεται η Διεύθυνση Προληπτικής Πυροπροστασίας του Αρχηγείου του Π.Σ. ως αρμόδια αρχή για την οργάνωση, εποπτεία και τον συντονισμό των σχετικών δραστηριοτήτων (άρθρο 111), και παρέχεται η δυνατότητα μονιμοποίησης Πυροσβεστών Πενταετούς Υποχρέωσης, υπό τις προβλεπόμενες υποθέσεις (άρθρο 112).

Το Μέρος Η΄ της Ενότητας Ι (άρθρα 113 έως 117), υπό τον τίτλο «Λοιπές διατάξεις [του] Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας», περιλαμβάνει ρυθμίσεις σχετικά με τις αποσπάσεις και μετατάξεις στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι οι υπάλληλοι που μετατάσσονται κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων δεν επιτρέπεται να αποσπώνται ή να μετατάσσονται με γενικές διατάξεις επί πέ-

ντε (5) έτη από την ολοκλήρωση της μετάταξης (άρθρο 113), και καθορίζει τη νομιμοποίηση δαπανών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (άρθρο 114), όπως ρυθμίζει ζητήματα που αφορούν συμβάσεις προμηθειών εντασσόμενες στο Εθνικό Πρόγραμμα Πολιτικής Προστασίας «ΑΙΓΙΣ» (άρθρο 115). Προβλέπεται, ως προς τη διαδικασία ένταξης έργων των Περιφερειών στην κατηγορία έργων ειδικής κατάστασης πολιτικής προστασίας, η υποχρέωση υποβολής εισήγησης των οικείων Περιφερειακών Συμβουλίων συνοδευόμενης από το Τεχνικό Δελτίο κάθε έργου (άρθρο 116), ενώ αυξάνονται, κατά οκτώ - από δεκαέξι σε είκοσι τέσσερα - τα επιπλέον οκτώωρα περιπολιών που δύναται να εκτελεί ετησίως, πέραν του προβλεπόμενου ωραρίου εργασίας, το πυροσβεστικό προσωπικό για την κάλυψη επιχειρησιακών αναγκών δασοπυρόσβεσης (άρθρο 117).

Με το Μέρος Θ΄ της Ενότητας Ι (άρθρα 118 έως 128), υπό τον τίτλο «Εξουσιοδοτικές, τελικές, μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις Ενότητας Ι», τίθενται εξουσιοδοτικές διατάξεις, προκειμένου, με κοινή απόφαση, αφενός, των Υπουργών Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, να ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τον σχεδιασμό της προδιαγεγραμμένης καύσης, την υλοποίησή της, καθώς και την πιλοτική εφαρμογή της, και αφετέρου, των Υπουργών Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, να «(...) καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια και η διαδικασία εφαρμογής της ελεγχόμενης βόσκησης, εκτατικής ή ημι-εκτατικής μορφής, ως ειδικού μέτρου πρόληψης δασικών πυρκαγιών, (...)». Με την ίδια απόφαση δύναται να προβλεπεται πιλοτικό στάδιο εφαρμογής της ελεγχόμενης βόσκησης, με σκοπό την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του μέτρου, «πριν από τη γενικευμένη εφαρμογή του» (άρθρο 118). Εν συνεχεία, τίθενται εξουσιοδοτικές διατάξεις, προκειμένου να ρυθμίζονται ζητήματα που, μεταξύ άλλων, αφορούν την οργάνωση και λειτουργία της Πυροσβεστικής Ακαδημίας, τους σπουδαστές, την αποζημίωση των Ε.Π.Π. και του πρόσθετου διδακτικού προσωπικού, την ένταξη της Σχολής Αξιωματικών και της Σχολής Πυροσβεστών σε επιστημονικά πεδία, των κύκλων σπουδών, τη λειτουργία, τους οικονομικούς πόρους και τη διαχείριση του Ε.Λ.Κ.Ε., και τον Εσωτερικό Κανονισμό Οργάνωσης και Λειτουργίας της Πυροσβεστικής Ακαδημίας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα (άρθρο 119). Περαιτέρω, ορίζεται ότι με απόφαση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, υπό την πλήρωση της προϋπόθεσης εκλογής των αρχικών μελών Δ.Ε.Π., διαπιστώνεται η έναρξη λειτουργίας της Πυροσβεστικής Ακαδημίας (άρθρο 120). Ακολούθως, θεσπίζο-

νται μεταβατικές διατάξεις σχετικά με τον Εθνικό Μηχανισμό Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, και τα μέτρα πρόληψης δασικών πυρκαγιών (άρθρο 121), τη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού, την άσκηση καθηκόντων του προσωπικού του Π.Σ., για την ολοκλήρωση ανακριτικού έργου, ή έργου πραγματογνώμονα (άρθρο 122), και τη λειτουργία της Πυροσβεστικής Ακαδημίας (άρθρο 123). Τέλος, τίθενται οι καταργούμενες διατάξεις που αφορούν το Μέρος Β΄ (άρθρο 124), το Μέρος Γ΄ (άρθρο 125), το Μέρος Δ΄ (άρθρο 126), το Μέρος ΣΤ΄ (άρθρο 127) και το Μέρος Ζ΄ (άρθρο 128) της εν λόγω Ενότητας.

Η Ενότητα ΙΙ (άρθρα 129 έως 144), υπό τον τίτλο «Διατάξεις αρμοδιότητας [της] Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης [Φυσικών] Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής», αποτελείται από τέσσερα (4) Μέρη (Α΄ έως Δ΄).

Ειδικότερα, το Μέρος Α΄ (άρθρα 129 και 130), υπό τον τίτλο «Γενικές διατάξεις», περιλαμβάνει τον σκοπό (άρθρο 129) και το αντικείμενο (άρθρο 130) των διατάξεων της Ενότητας ΙΙ.

Το Μέρος Β΄ (άρθρα 131 έως 139), υπό τον τίτλο «Διατάξεις κρατικής αρωγής», ρυθμίζει, μεταξύ άλλων, ζητήματα σχετικά με την αναζήτηση και διασταύρωση στοιχείων για την εκτίμηση και καταγραφή ζημιών και την καταβολή κρατικής αρωγής (άρθρο 131), διευκρινίζει την έναρξη ισχύος των σχετικών ρυθμίσεων για θεομηνίες που εκδηλώνονται από την 1η.6.2025 και εφεξής (άρθρο 132), αναμορφώνει τη διαδικασία επιχορήγησης αγροτικών εκμεταλλεύσεων για ζημιές σε φυτικά μέσα παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων ζητημάτων συμψηφισμού και επιστροφής ποσών (άρθρο 133), και καθορίζει εκ νέου τις αρμοδιότητες του Περιφερειακού Συντονιστή Κρατικής Αρωγής (άρθρο 134). Ρυθμίζονται, εξ άλλου, ζητήματα σχετικά με το Εθνικό Μητρώο Στελεχών Επιτροπών Κρατικής Αρωγής, το οποίο τηρείται πλέον από το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) (άρθρο 135), ζητήματα που αφορούν τους Τομείς Κρατικής Αρωγής, οι οποίοι ιδίως συνιστώνται σε περιπτώσεις έκτακτων αναγκών για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές, και τη στελέχωσή τους (άρθρο 136), καθώς και ζητήματα σχετικά με την έκθεση ελέγχου κρατικής αρωγής που διενεργείται από τη Γενική Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής και Συντονισμού, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα (άρθρο 137). Προβλέπεται, επίσης, η σύσταση και τήρηση, στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, ηλεκτρονικού Μητρώου Ελεγκτών Κρατικής Αρωγής για τη στελέχωση των ομάδων που διενεργούν τους ελέγχους του άρθρου 21 του ν. 4797/2021 (άρθρο 138), ενώ εισάγονται εξουσιοδοτικές διατάξεις, κατά τροποποίηση του άρθρου 22 του ν. 4797/2021 (άρθρο 139).

Το Μέρος Γ' (άρθρα 140 έως 143), υπό τον τίτλο «Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας [της] Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής», ρυθμίζει ζητήματα σχετικά με τις Ομάδες Εργασίας του Παρατηρητηρίου Ιδιωτικής Ασφάλισης έναντι φυσικών καταστροφών του άρθρου 3 του ν. 5116/2024 (άρθρο 140) και τους Τομείς Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (άρθρο 141), όπως, μεταξύ άλλων, και την αυτοδίκαιη παράταση, για το οριζόμενο χρονικό διάστημα, των συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών, χωρίς μεταβολή του χαρακτήρα της εργασιακής σχέσης τους (άρθρο 142), και ορίζει ότι τα έξοδα μετακίνησης και η ημερήσια αποζημίωση των μελών της Ειδικής Επιτροπής Επικινδύνως Ετοιμόρροπων (Ε.ΕΠ.ΕΤ.), που διενεργούν αυτοψία για να εκτιμηθεί η ύπαρξη επικίνδυνα ετοιμόρροπης κατασκευής, καταβάλλονται από το αρμόδιο όργανο της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης που συγκροτεί την Ε.ΕΠ.ΕΤ. (άρθρο 143).

Το Μέρος Δ' (άρθρο 144), υπό τον τίτλο «Μεταβατικές διατάξεις [της] Ενότητας II», εισάγει μεταβατικές διατάξεις της Ενότητας II.

Η Ενότητα III (άρθρο 145), υπό τον τίτλο «Λοιπές διατάξεις», περιλαμβάνει μεταβατική ρύθμιση σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας και την καταβολή των τακτικών αποδοχών του προσωπικού της, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα.

Η Ενότητα IV (άρθρο 146), υπό τον τίτλο «Έναρξη ισχύος», ορίζει την έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί του τίτλου του νομοσχεδίου, επί των τίτλων των Ενότητων, των Μερών, των Κεφαλαίων και των άρθρων του νομοσχεδίου

α. Στον τίτλο του νομοσχεδίου («Ενεργή μάχη: Ολοκληρωμένη αναμόρφωση του συστήματος πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης έναντι δασικών πυρκαγιών και λοιπών φυσικών, τεχνολογικών ή ανθρωπογενών καταστροφών - Πρόβλεψη μηχανισμών άντλησης επιχειρησιακών διδαγμάτων - Ενίσχυση της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού - Αναβάθμιση Πυροσβεστικής Ακαδημίας - Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής και λοιπές διατάξεις - Τροποποιήσεις ν. 4662/2020, ν. 4555/2018, ν. 4797/2021 και ν. 5116/2024»), πρέπει, μετά τη λέξη «αρμοδιότητας», να τεθεί το οριστικό άρθρο «της», και μετά τη λέξη «Τροποποιήσεις», να τεθεί το οριστικό άρθρο «των».

β. Στον τίτλο της Ενότητας I («Ολοκληρωμένη αναμόρφωση του συστήματος πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης έναντι δασικών πυρκαγιών και

λοιπών φυσικών, τεχνολογικών ή ανθρωπογενών καταστροφών - Πρόβλεψη μηχανισμών άντλησης επιχειρησιακών διδαγμάτων - Ενίσχυση της διεύθυνσης αντιμετώπισης εγκλημάτων εμπρησμού - Αναβάθμιση Πυροσβεστικής Ακαδημίας»), πρέπει, μετά τη λέξη «Αναβάθμιση», να τεθεί το οριστικό άρθρο «της».

γ. Στον τίτλο του Μέρους Β΄ της Ενότητας Ι («Ρυθμίσεις για τον οργανωτικό, επιχειρησιακό και ουσιαστικό εξορθολογισμό του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων - Θέσπιση μέτρων πρόληψης δασικών πυρκαγιών και μέσων λογοδοσίας και ελέγχου του επιχειρησιακού έργου - Αναδιάρθρωση Εθνικής Βάσης Δεδομένων Κινδύνων, Απειλών και Απωλειών Καταστροφών»), πρέπει, μετά τη λέξη «Αναδιάρθρωση», να τεθεί το οριστικό άρθρο «της». Ομοίως, στον τίτλο του Μέρους Γ΄ («Λειτουργική αναβάθμιση Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού») πρέπει, μετά τη λέξη «αναβάθμιση», να τεθεί το οριστικό άρθρο «της», και, στον τίτλο του Μέρους Ε΄ («Ρυθμίσεις εθελοντών Πυροσβεστικού Σώματος και Πολιτικής Προστασίας»), πριν από τη λέξη «Πυροσβεστικού», να τεθεί το οριστικό άρθρο «του», τέλος, στον τίτλο του Μέρους ΣΤ΄ («Αναβάθμιση Αστυνομικής Ακαδημίας»), μετά τη λέξη «Αναβάθμιση» να τεθεί το οριστικό άρθρο «της».

δ. Στον τίτλο του Κεφαλαίου Α΄ του Μέρους ΣΤ΄ της Ενότητας Ι («Σύσταση, διάρθρωση και όργανα διοίκησης Πυροσβεστικής Ακαδημίας») πρέπει, πριν από τη φράση «Πυροσβεστικής Ακαδημίας», να τεθεί το οριστικό άρθρο «της». Ομοίως, στον τίτλο του Κεφαλαίου Δ΄ του ίδιου Μέρους («Κέντρο Εκπαιδύσεων Πυροσβεστικού Σώματος»), πρέπει, πριν από τη λέξη «Πυροσβεστικού», να τεθεί το οριστικό άρθρο «του».

ε. Στον τίτλο του Μέρους Η΄ της Ενότητας Ι («Λοιπές διατάξεις Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας»), πρέπει, πριν από τη λέξη «Υπουργείου», να τεθεί το οριστικό άρθρο «του» και στον τίτλο του Μέρους Θ΄ της ίδιας Ενότητας («Εξουσιοδοτικές, τελικές, μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις Ενότητας Ι»), πρέπει, πριν από τη λέξη «Ενότητας» να τεθεί το οριστικό άρθρο «της».

στ. Στον τίτλο της Ενότητας ΙΙ («Διατάξεις αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής»), πρέπει, πριν από τη φράση «Γενικής Γραμματείας», να τεθεί το οριστικό άρθρο «της» και, πριν από τη λέξη «Καταστροφών», να τεθεί η λέξη «Φυσικών».

ζ. Στον τίτλο του Μέρους Γ΄ της Ενότητας ΙΙ («Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής»), πρέπει, πριν από τη φράση «Γενικής Γραμματείας», να τεθεί το οριστικό άρθρο «της». Ομοίως, στο Μέρος Δ΄ («Μεταβατικές διατάξεις Ενό-

τητας II»), πρέπει, πριν από τη λέξη «Ενότητας», να τεθεί το οριστικό άρθρο «της».

η. Στον τίτλο των άρθρων 3 έως και 6, 10, 14 έως και 18, 20 και 21, 25, 27 έως και 29, 39, 42, 44 έως και 53, 84 έως και 88, 91, 95, 97 έως και 108, 110, 112 και 113, 116 και 117, 133 έως και 137, 139 έως και 141, 143 και 145 του νομοσχεδίου πρέπει, πριν από τη μνεία του υπό τροποποίηση νόμου και, ειδικά ως προς το άρθρο 44, πριν από τη μνεία του υπό τροποποίηση Κώδικα, να τεθεί το οριστικό άρθρο «του», και, πριν από τη μνεία του υπό τροποποίηση άρθρου ή της υπό τροποποίηση παραγράφου, να τεθεί το οριστικό άρθρο «του» και «της», αντίστοιχα.

III. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί των άρθρων 4, 7, 8, 13, 14, 15, 27, 61, 79, 115 και 143

Στα ανωτέρω άρθρα απαντούν οι όροι «συγκροτούνται επιτροπές» ή «συγκρότηση των επιτροπών» ή «απόφαση συγκρότησης» ή «συγκροτείται». Δεδομένου ότι ο όρος «συγκρότηση» των επιτροπών ή ομάδων παρακολούθησης εφαρμογής των μέτρων δεν περιλαμβάνει τη σύστασή τους, θα ήταν σκόπιμο, για λόγους σαφήνειας και εφαρμογής των διατάξεων, όπου απαντούν οι άνω όροι, να συμπληρωθούν αυτοί ως εξής: «συνιστώνται και συγκροτούνται επιτροπές» ή «σύσταση και συγκρότηση των επιτροπών» ή «απόφαση σύστασης και συγκρότησης» ή «συνιστάται και συγκροτείται».

2. Επί των άρθρων 6, 7, 8, 9, 14, 15, 17, 18, 20, 26, 32, 34, 37, 41, 46, 79, 80, 94, 95, 123, 135, 136, 138, 139, 140 και 141

Όπου στα ανωτέρω άρθρα απαντά ο όρος «συστήνεται» ή «συστήνονται» θα μπορούσε να αντικατασταθεί από τον από μακρού χρόνου χρησιμοποιούμενο όρο «συνιστάται» και «συνιστώνται», αντίστοιχα.

3. Επί του άρθρου 8

Με την προτεινόμενη διάταξη προστίθεται άρθρο 7Γ στον ν. 4662/2020 σύμφωνα με το οποίο συνιστάται, στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Επιτροπή επιστημονικής αξιολόγησης ιδιαίτερα μεγάλων πυρκαγιών, η οποία είναι αρμόδια για τη σύνταξη έκθεσης απολογισμού αυτών των πυρκαγιών, και προβλέπεται η δυνατότητα σύστασης, με υπουργική απόφαση, αντίστοιχων επιτροπών επιστημονικής αξιολόγησης και για άλλες φυσικές, τεχνολογικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές.

Σύμφωνα με την Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης που συνοδεύει το νομοσχέδιο, «[η] Επιτροπή συντάσσει τεκμηριωμένες εκθέσεις απολογισμού, α-

ναλύνοντας επιστημονικά τα αίτια των συμβάντων (...) και καταθέτει προτάσεις θεσμικής και επιχειρησιακής βελτίωσης [,] [και] [η] ανάγκη αυτής της ρύθμισης προκύπτει από την εμπειρία των τελευταίων δεκαετιών (...), δηλαδή μεταφέρει την πρακτική των ad hoc επιτροπών σε ένα θεσμικά δεσμευτικό μοντέλο «lessons learned» (μετα-συμβαντική αποτίμηση αντληθέντων διδαγμάτων), και θεσπίζει πλαίσιο λογοδοσίας και εκσυγχρονισμού της πολιτικής προστασίας (...) [ενώ] [δ]ιεθνώς, αντίστοιχα σχήματα εφαρμόζονται στη Σουηδία, στην Πορτογαλία και στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπου οι επιτροπές "μετακαταστροφικής διερεύνησης" αποτελούν βασικά εργαλεία λογοδοσίας και συστηματικής βελτίωσης (...)» (βλ. Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης, σ. 241-242).

Επισημαίνεται, ενημερωτικά, ότι στο πλαίσιο διεθνών πρακτικών μετακαταστροφικής αξιολόγησης («post-disaster review» ή «lessons learned»), οι οποίες αποσκοπούν στην επιστημονική αποτίμηση μεγάλων καταστροφών, στην ανάλυση των αιτιών και της επιχειρησιακής ανταπόκρισης, καθώς και στην εξαγωγή συμπερασμάτων για τη βελτίωση της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων, λειτουργούν αντίστοιχοι μηχανισμοί, μεταξύ άλλων, στη Σουηδία, υπό την αρμοδιότητα της Σουηδικής Υπηρεσίας Πολιτικής Άμυνας και Ανθεκτικότητας ("Swedish Civil Defence and Resilience Agency" - MSB), η οποία δημοσιεύει εκθέσεις αξιολόγησης κρίσεων (<https://www.msb.se/en/publications> και <https://mcf.se/en>), στην Πορτογαλία, όπου συγκροτήθηκε ανεξάρτητη τεχνική επιτροπή ("Comissão Técnica Independente") για την αξιολόγηση των πυρκαγιών και την υποβολή σχετικών εκθέσεων προς το Κοινοβούλιο (<https://www.parlamento.pt/Parlamento/Paginas/ComissaoTecnicaIndependente>, βλ. ενδεικτικώς, Comissão Técnica Independente, Relatório de Avaliação dos Incêndios, διαθέσιμο σε: https://www.parlamento.pt/Documents/2017/Outubro/RelatórioCTI_VF.pdf), καθώς και στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπου λειτουργούν ανεξάρτητοι μηχανισμοί διερεύνησης σοβαρών συμβάντων και δημοσίευσης σχετικών εκθέσεων στο πλαίσιο των λεγόμενων «public inquiries» (<https://www.gov.uk/government/collections/public-inquiries-recommendations-and-the-government-response>). Πρακτικές που εντάσσονται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο συστηματικής καταγραφής, ανάλυσης και αξιολόγησης καταστροφών, με σκοπό την αξιοποίηση των σχετικών συμπερασμάτων για τον σχεδιασμό και τη βελτίωση των πολιτικών και των επιχειρησιακών διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο των αρχών του ενωσιακού περιβαλλοντικού δικαίου, ιδίως, της αρχής της προφύλαξης και της αρχής της πρόληψης (άρθρο 191 παρ.2 της ΣΛΕΕ), καθώς και της αρχής της διαφάνειας και συμμετοχής του κοινού, όπως κατοχυρώνονται, μεταξύ άλλων, στα άρθρα 6 έως 9 της

«Σύμβασης του Όρχους» (Århus) (βλ. Απόφαση 2005/370/EK του Συμβουλίου της 17ης Φεβρουαρίου 2005 για σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της σύμβασης για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε θέματα περιβάλλοντος (ΕΕ L 124 της 17.5.2005, σ. 1–3), Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1367/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Σεπτεμβρίου 2006, για την εφαρμογή στα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας των διατάξεων της Σύμβασης του Århus σχετικά με την πρόσβαση στις πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, ΕΕ L 264 της 25.9.2006, σ. 13-19 και Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1767 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Οκτωβρίου 2021 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1367/2006 που αφορά την εφαρμογή στα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας των διατάξεων της σύμβασης του Århus σχετικά με την πρόσβαση στις πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα (PE/63/2021/REV/1), ΕΕ L 356 της 8.10.2021, σ. 1–7), διασφαλίζεται η υποχρέωση των αρμόδιων αρχών να ενεργούν κατά τρόπο διαφανή, τεκμηριωμένο και ελέγξιμο ως προς τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των ενεργειών ή παραλείψεών τους. Στο πλαίσιο αυτό, η αντικειμενική και επιστημονικά τεκμηριωμένη αποτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ι-δίως σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών, όπως οι δασικές πυρκαγιές, συνδέεται με τη διασφάλιση της διαφάνειας και της λογοδοσίας των αρμόδιων αρχών, σύμφωνα με τις αρχές του ενωσιακού περιβαλλοντικού δικαίου.

Σύμφωνα, εξ άλλου, με τη νομολογία του ΔΕΕ, η αποτελεσματική εφαρμογή του ενωσιακού περιβαλλοντικού δικαίου προϋποθέτει τη δυνατότητα αντικειμενικής και επιστημονικά τεκμηριωμένης αποτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τη διασφάλιση διαφανών και ελέγξιμων διαδικασιών ελέγχου της δράσης των αρμόδιων αρχών, στο πλαίσιο των οποίων τα κράτη μέλη οφείλουν να μεριμνούν για την ύπαρξη κατάλληλων μηχανισμών αξιολόγησης και συμμόρφωσης προς τις σχετικές υποχρεώσεις (βλ., ενδεικτικώς, ΔΕΕ, αποφάσεις της 19.11.2014, ClientEarth, C-404/13, EU:C:2014:2382 της 26.6.2019 Lies Craeynest κ.λπ., C-723/17, EU:C:2019:533 της 8.11.2016, Lesoochránárske zoskupenie VLK, C-243/15, EU:C:2016:838).

4. Επί του άρθρου 9

Με την προτεινόμενη διάταξη προστίθεται άρθρο 7Δ στον ν. 4662/2020 με το οποίο προβλέπεται η σύσταση, στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πο-

λιτικής Προστασίας, Επιτροπής Ετήσιου Απολογισμού Αντιπυρικής Περιόδου, με αρμοδιότητα τη σύνταξη ετήσιας έκθεσης απολογισμού της αντιπυρικής περιόδου, και καθορίζονται το περιεχόμενο της έκθεσης, η συγκρότηση και η λειτουργία της Επιτροπής, η δυνατότητα συμμετοχής δύο (2) εμπειρογνομόνων, καθώς και η διαδικασία υποβολής και δημοσιοποίησης της εν λόγω έκθεσης. Συγκεκριμένα, στην παρ. 3 ορίζεται ότι: «[σ]την Επιτροπή δύνανται να συμμετέχουν δύο (2) εμπειρογνώμονες εγνωσμένου κύρους, κατά προτίμηση Καθηγητές πρώτης βαθμίδας ή Ομότιμοι Καθηγητές Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) ή ερευνητές πρώτης βαθμίδας εθνικών ή διεθνών ερευνητικών κέντρων ή ινστιτούτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, με γνωστικό αντικείμενο συναφές (...) [,] [οι οποίοι] ορίζονται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, συμμετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου και εκφράζουν γνώμη αποκλειστικά για τη διασφάλιση της επιστημονικής αρτιότητας και τεκμηρίωσης των πορισμάτων και της έκθεσης της Επιτροπής» (εδ. β' και γ' παρ. 3).

Παρατηρείται, εν προκειμένω, ότι, από τη διατύπωση της προτεινόμενης ρύθμισης, δεν προκύπτει ρητώς η διαδικασία επιλογής των δύο (2) εμπειρογνομόνων, οι οποίοι ορίζονται μεν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, δεν προβλέπεται, όμως, ειδικότερη διαδικασία επιλογής τους, όπως, ιδίως, πρόσκληση ενδιαφέροντος, υποβολή υποψηφιοτήτων ή άλλη διαδικασία αξιολόγησης των προσόντων τους. Περαιτέρω, δεν προσδιορίζεται η διάρκεια της συμμετοχής των εμπειρογνομόνων στην Επιτροπή, ούτε εάν η συμμετοχή τους συνδέεται με συγκεκριμένη αντιπυρική περίοδο ή δύναται να ανανεώνεται, ούτε ορίζεται αν λαμβάνουν αποζημίωση ή κάλυψη δαπανών. Για λόγους σαφήνειας και ορθής εφαρμογής της διάταξης, θα ήταν, ενδεχομένως, χρήσιμο να διευκρινισθούν η διαδικασία επιλογής, η διάρκεια και οι όροι της συμμετοχής των εμπειρογνομόνων στην εν λόγω Επιτροπή.

5. Επί του άρθρου 18

Στην παρ. 5 του άρθρου 21 του ν. 4662/2020, όπως προτείνεται να τροποποιηθεί, η αναφορά «της παρ. 8» πρέπει να τεθεί ορθώς: «της περ. α' της παρ. 9» (του άρθρου 21).

6. Επί του άρθρου 28

Σύμφωνα με το άρθρο 28, τροποποιείται το άρθρο 91 του ν. 4662/2020 σχετικά με τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία των Περιφερειακών Πυροσβεστικών Διοικήσεων (ΠΕ.ΠΥ.Δ.). Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, στην παρ. 1 του άρθρου 91 σχετικά με την εσωτερική διάρθρωση των ΠΕ.ΠΥ.Δ., τροποποιείται και αντικαθίσταται η περ. ζ) που προβλέπει την ύπαρξη και λειτουργία

γία Κλιμακίου Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού. Περαιτέρω, στην παρ. 2 περ. Ε υποπερ. δ) του άρθρου 91, μεταξύ των αρμοδιοτήτων του Γραφείου Διοικητικής Υποστήριξης, ορίζεται «[η] κοινοποίηση διαταγών και λοιπών εγγράφων στο προσωπικό που υπηρετεί στα Γραφεία και στο Κλιμάκιο». Δεδομένου ότι δεν υφίσταται, κατά τα ανωτέρω, Κλιμάκιο στη διάρθρωση των Π.Ε.ΠΥ.Δ., πρέπει, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας και σαφήνειας, να διαγραφούν οι λέξεις «και στο Κλιμάκιο».

7. Επί του άρθρου 31

Με το προτεινόμενο άρθρο 31 προστίθεται άρθρο 92Γ στον ν. 4662/2020. Ειδικότερα με την παρ. 3 του άρθρου 92Γ ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «[σ]τη Δ.Α.Ε.Ε. δύνανται να μετατίθεται, αποσπάται και διατίθεται, προσωπικό του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, εφόσον διαθέτει: α) προηγούμενη εμπειρία σε ανακριτικό έργο ή συναφές αντικείμενο με τη διερεύνηση των αιτιών των πυρκαγιών, β) εξειδικευμένες γνώσεις, όπως πιστοποιήσεις ή επιμόρφωση σε θέματα εγκληματολογίας και γ) βαθμό που δεν επηρεάζει ως προς την τήρηση της ιεραρχίας τη διοίκηση της Δ.Α.Ε.Ε.. Η πράξη απόσπασης, μετάθεσης και διάθεσης του προσωπικού του πρώτου εδαφίου γίνεται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις για κάθε κατηγορία προσωπικού. Ο χρόνος υπηρεσίας στη Δ.Α.Ε.Ε., συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής λογίζεται, για κάθε συνέπεια, ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην υπηρεσία που ανήκουν».

Δεδομένου ότι, αφενός, το Πυροσβεστικό Σώμα αποτελεί πολιτική διοικητική υπηρεσία και ότι το πυροσβεστικό προσωπικό είναι κατηγορία μόνιμων δημόσιων πολιτικών υπαλλήλων (βλ. ΣτΕ 1190-1191/2022 Ολ., 94/2021, 1364, 2447/2020, 1473/2015, 4829/2014), και αφετέρου, ότι μετάθεση είναι η μετακίνηση υπαλλήλου από θέση μιας αρχής σε θέση άλλης αρχής του ίδιου φορέα, προβληματισμός γεννάται ως προς τη χρήση του όρου «μετάθεση» για το προσωπικό που προέρχεται από το Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή, και καταλήγει στη Δ.Α.Ε.Ε. του Πυροσβεστικού Σώματος.

8. Επί του άρθρου 32

Με το προτεινόμενο άρθρο προστίθεται νέο άρθρο 92Δ στον ν. 4662/2020 (Α' 27), που εισάγει ρυθμίσεις σχετικά με τη σύσταση Ανακριτικών Κλιμακίων Αντιμετώπισης Εγκλημάτων Εμπρησμού, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 2, ορίζεται ότι «[σ]ύμφωνα με τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου, με απόφαση του Αρχηγού Π.Σ., μετά από εισήγηση του Διοικητή της Δ.Α.Ε.Ε., δύνανται να συστήνονται νέα Α.Κ.Α.Ε.Ε., να μεταβάλλονται, να καταργούνται ή να συγχωνεύονται τα Α.Κ.Α.Ε.Ε. της

παρ. 2.» Δεδομένου ότι το εδάφιο περιέχεται στην παρ. 2, η αναφορά «της παρ. 2.» παρέλκει και, για λόγους σαφήνειας και νομοτεχνικής ορθότητας της διάταξης, πρέπει αυτή να απαλειφθεί.

9. Επί του άρθρου 33

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 92Ε στον ν. 4662/2020, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να εκδοθεί Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της Δ.Α.Ε.Ε. Ειδικότερα, με την παρ. 1 ορίζεται ότι «[μ]ε απόφαση του Αρχηγού του Π.Σ., που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Διοικητή της Δ.Α.Ε.Ε., καταρτίζεται ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της Δ.Α.Ε.Ε., ο οποίος δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τον Κανονισμό Λειτουργίας ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά στην οργάνωση και λειτουργία της Δ.Α.Ε.Ε. και, ιδίως: α) η στελέχωση και η διάρθρωση της Δ.Α.Ε.Ε. και των Α.Κ.Α.Ε.Ε., β) η εξειδίκευση της αποστολής και των αρμοδιοτήτων της Δ.Α.Ε.Ε., καθώς και των καθηκόντων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του προσωπικού της Δ.Α.Ε.Ε. και των Α.Κ.Α.Ε.Ε., καθώς και τα θέματα που αφορούν στον εξοπλισμό τους, γ) η συγκεκριμενοποίηση της διοικητικής και επιχειρησιακής υπαγωγής των Α.Κ.Α.Ε.Ε. στη Δ.Α.Ε.Ε., καθώς και ο καθορισμός των σχέσεών τους με τις λοιπές υπηρεσίες του Π.Σ. ή με άλλες συνεργαζόμενες υπηρεσίες, δ) η εκπαίδευση και η επιμόρφωση του προσωπικού της Δ.Α.Ε.Ε. και των Α.Κ.Α.Ε.Ε., ε) η τυποποίηση Μνημονίου Ενεργειών για τους υπαλλήλους της Δ.Α.Ε.Ε., των Α.Κ.Α.Ε.Ε. και του συνόλου του πυροσβεστικού προσωπικού που ασκεί ανακριτικά καθήκοντα». Στην κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης της Έκθεσης Συνεπειών Ρύθμισης, μεταξύ άλλων, αναφέρεται, για το συγκεκριμένο άρθρο 33, μόνον ότι «[ο] Εσωτερικός Κανονισμός καταρτίζεται με απόφαση του Αρχηγού Π.Σ., ύστερα από εισήγηση Διοικητή Δ.Α.Ε.Ε. και ρυθμίζει κάθε θέμα οργάνωσης και λειτουργίας της Δ.Α.Ε.Ε. και των Α.Κ.Α.Ε.Ε.» (σελ. 287).

Σύμφωνα με την περ. α της παρ. 1 του άρθρου 8 («Πράξεις που δεν δημοσιεύονται») του ν. 3469/2006, «[δ]εν δημοσιεύονται στην "Εφημερίδα της Κυβερνήσεως": α) οι κανονιστικές πράξεις που αφορούν την οργάνωση, τη διάρθρωση, τη σύνθεση, τη διάταξη, τον εφοδιασμό και τον εξοπλισμό των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και κάθε άλλη πράξη της οποίας η δημοσίευση προκαλεί βλάβη στην εθνική άμυνα της Χώρας. Οι πράξεις αυτές γνωστοποιούνται μόνο στις αρμόδιες υπηρεσίες και τους κατά νόμο αποδέκτες αυτών, σύμφωνα με όσα ορίζουν ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας».

Δεδομένου ότι ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της Δ.Α.Ε.Ε. περιλαμβάνει ρυθμίσεις, κατά τα ανωτέρω, κανονιστικού περιεχομένου, ενώ εκ παραλλήλου, η Δ.Α.Ε.Ε. αποτελεί αυτοτελή ειδική κεντρική υπηρεσία του

Π.Σ. (άρθρο 30), προβληματισμός γεννάται αν ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της εντάσσεται σε εξαίρεση δημοσίευσής του, σύμφωνα με τον ν. 3469/2006 και εφόσον δεν προβλέπεται άλλη ειδική διαδικασία δημοσίευσης ή γνωστοποίησης της πράξης αυτής. Υπό το φως των ανωτέρω, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να διευκρινισθεί αν πρόκειται για επιπρόσθετη εξαίρεση, προκειμένου να συμπεριληφθεί στην οικεία διάταξη.

10. Επί των άρθρων 34 και 35

α. Με το προτεινόμενο άρθρο 34 προστίθεται άρθρο 92ΣΤ στον ν. 4662/2020 (Α΄ 27), σχετικά με τη σύσταση Μητρώου Πιστοποιημένων Εμπειρογνομόνων Πυρκαγιών και Εθνικής Ομάδας Εμπειρογνομόνων Εμπρησμών. Ειδικότερα, στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 92ΣΤ ορίζεται ότι «[σ]το Π.Σ. [συνιστάται] Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Εμπειρογνομόνων Πυρκαγιών. Στο Μητρώο δύνανται να εγγραφεται, εκτός των προσώπων της παρ. 5, και πυροσβεστικό προσωπικό Γενικών ή Ειδικών Καθηκόντων που έχει τουλάχιστον τον βαθμό του πυραγού, διαθέτει τεχνική ή επιστημονική κατάρτιση και έχει αποδεδειγμένη εμπειρία στην άσκηση ανακριτικού έργου ή σε αντικείμενα αρμοδιότητας της Δ.Α.Ε.Ε.» και «[η] εκπαίδευση και πιστοποίηση των εμπειρογνομόνων βασίζεται σε διεθνή πρότυπα και διενεργείται από την Πυροσβεστική Ακαδημία ή από πιστοποιημένους φορείς στην Ελλάδα ή το εξωτερικό», αντιστοίχως. Ακολούθως, στην παρ. 5 του άρθρου 92ΣΤ ορίζεται ότι «[μ]ε κοινή απόφαση των Υπουργών Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι διαδικασίες δημιουργίας, οργάνωσης και τήρησης του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Εμπειρογνομόνων Πυρκαγιών, τα απαιτούμενα προσόντα, τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα των υποψηφίων, τα δικαιολογητικά για την εγγραφή τους, οι όροι και η διαδικασία αξιολόγησης, πιστοποίησης, εγγραφής, αναστολής και διαγραφής από το Μητρώο, η διάρκεια και η ανανέωση της πιστοποίησης, ο τρόπος επικαιροποίησης των στοιχείων των μελών, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των εγγεγραμμένων, καθώς και ο τρόπος ανάθεσης καθηκόντων και αποζημίωσής τους. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις με τις οποίες δύνανται να εγγραφονται στο Μητρώο ιδιώτες εμπειρογνώμονες, κατόπιν επιτυχούς παρακολούθησης και πιστοποίησης προγραμμάτων εκπαίδευσης που παρέχονται από την Πυροσβεστική Ακαδημία ή από πιστοποιημένους φορείς του εσωτερικού ή του εξωτερικού, σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα. Η πιστοποίηση των ιδιωτών δεν συνεπάγεται ανάθεση άσκησης προανακριτικού έργου. (...)».

Από τη γραμματική διατύπωση των ανωτέρω διατάξεων, και εκ του συν-

δυσασμού τους, προκύπτει τόσο η δυνατότητα εγγραφής στο άνω Μητρώο προσώπων και εκτός του πυροσβεστικού προσωπικού Γενικών ή Ειδικών Καθηκόντων που πληροί τις αναφερόμενες στη διάταξη προϋποθέσεις, όσο και ο καθορισμός με κοινή υπουργική απόφαση, μεταξύ άλλων, των προσόντων, των κωλυμάτων και των ασυμβίβαστων των υποψηφίων, των όρων και της διαδικασίας αξιολόγησης, πιστοποίησης, εγγραφής, αναστολής και διαγραφής τους από το Μητρώο, της διάρκειας και της ανανέωσης της πιστοποίησης, των υποχρεώσεων και των δικαιωμάτων των εγγεγραμμένων, καθώς και των προϋποθέσεων εγγραφής ιδιωτών, χωρίς να περιλαμβάνουν, οι άνω διατάξεις, την ουσιαστική ρύθμιση, έστω και σε γενικό, ορισμένο, όμως, πλαίσιο, των θεμάτων, σύμφωνα προς το οποίο θα ενεργήσει η Διοίκηση, προκειμένου να ρυθμίσει τα μερικότερα θέματα (βλ. ΣτΕ Ολομ. 1210/2010, 3013/2014, 775, 2150, 2148, 2090/2015, 1804/2017, 1284/2022 κ.ά.). Τούτων δοθέντων, ερωτάται αν, σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ. 2 εδάφιο β' του Συντάγματος, τα ανωτέρω ζητήματα αποτελούν ειδικότερα ή λεπτομερειακού χαρακτήρα ζητήματα που δύνανται να καθορίζονται με κοινή υπουργική απόφαση αντί προεδρικού διατάγματος.

6. Περαιτέρω, στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 92ΣΤ ορίζεται ότι «[α]πό τους εγγεγραμμένους στο Μητρώο, με την εξαίρεση των ιδιωτών εμπειρογνομόνων του δευτέρου εδαφίου της παρ. 5, συγκροτείται Εθνική Ομάδα Εμπειρογνομόνων Εμπρησμών, η οποία συν[τρέχει], όποτε της ζητηθεί, το έργο της Δ.Α.Ε.Ε. και των Α.Κ.Α.Ε.Ε. σε σοβαρές υποθέσεις εμπρησμού, παρέχοντας επιστημονικές γνώματεύσεις» και ότι «[τ]α μέλη της Εθνικής Ομάδας Εμπειρογνομόνων Εμπρησμών δύνανται να περιλαμβάνονται στον πίνακα πραγματογνομόνων σύμφωνα με το άρθρο 185 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96) και το άρθρο 92Ζ του παρόντος», αντιστοίχως. Ακολούθως, στο προτεινόμενο άρθρο 34, με το οποίο προστίθεται άρθρο 92Ζ στον ν. 4662/2020, ορίζεται ότι «[κ]ατά την κατάρτιση, σύμφωνα με το άρθρο 185 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), του πίνακα πραγματογνομόνων, και για τα θέματα που σχετίζονται με συμβάντα από εκδήλωση πυρκαγιάς ή εμπρησμούς, δύνανται να περιλαμβάνεται σε αυτόν πυροσβεστικό προσωπικό γενικών ή ειδικών καθηκόντων, το οποίο είναι εγγεγραμμένο στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εμπειρογνομόνων Πυρκαγιών του Π.Σ.. Το προσωπικό του πρώτου εδαφίου υποδεικνύεται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, μετά από εισήγηση του αρμόδιου, ανάλογα με τον βαθμό, Συμβουλίου Κρίσεων του Π.Σ.».

Εν προκειμένω, παρατηρείται ότι δύνανται να περιλαμβάνονται στον πίνακα πραγματογνομόνων του άρθρου 185 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, α-

φενός, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 92ΣΤ, τα μέλη της Εθνικής Ομάδας Εμπειρογνομόνων Εμπρησμών, και αφετέρου, σύμφωνα με το άρθρο 92Ζ, πυροσβεστικό προσωπικό γενικών ή ειδικών καθηκόντων, το οποίο είναι εγγεγραμμένο στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εμπειρογνομόνων Πυρκαγιών του Π.Σ. Δεδομένων των ανωτέρω, και πέραν του γεγονότος ότι δεν προκύπτει ο τρόπος επιλογής των εγγεγραμμένων στο Μητρώο που συγκροτούν την Εθνική Ομάδα Εμπειρογνομόνων Εμπρησμών, θα ήταν σκόπιμο, για λόγους σαφήνειας και εφαρμογής τόσο της παρ. 4 του άρθρου 92ΣΤ όσο και του άρθρου 92Ζ, να αποσαφηνισθούν οι προτεινόμενες διατάξεις, προκειμένου να τεθεί ενιαίος φορέας προέλευσης των προσώπων που δύνανται να περιλαμβάνονται στον πίνακα πραγματογνομόνων του άρθρου 185 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, για τα θέματα που σχετίζονται με συμβάντα από εκδήλωση πυρκαγιάς ή εμπρησμού.

11. Επί των άρθρων 37 και 39

Με την παρ. 1 του άρθρου 37 ορίζεται ότι «[η] υλοποίηση της προδιαγεγραμμένης καύσης σε ιδιωτικά δάση και ιδιωτικές δασικές ή χορτολιβαδικές εκτάσεις και βοσκήσιμες γαίες επιτρέπεται κατόπιν έγγραφης συναίνεσης των κυριών ή συγκύριων ή του νόμιμου κατόχου αυτών. Αν αυτή δεν δοθεί, η επέμβαση δύναται να διενεργείται, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 16 του 998/1979 (Α' 289), περί ειδικών δασοτεχνικών έργων, με κοινή απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Διεύθυνσης Δασών ή του Δασαρχείου και του Διοικητή της Περιφερειακής Πυροσβεστικής Διοίκησης, εφόσον αιτιολογείται ρητά η αναγκαιότητά της για την προστασία του οικείου οικοσυστήματος». Δεδομένης της γραμματικής διατύπωσης της διάταξης, προβληματισμός δημιουργείται ως προς τη δυνατότητα ή μη υλοποίησης προδιαγεγραμμένης καύσης σε δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις, υπό τις προϋποθέσεις της ανάλογης εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 16 του ν. 998/1979 (Α' 289).

12. Επί του άρθρου 38

Η παρ. 1 του άρθρου 38, σχετικά με την πιλοτική εφαρμογή της προδιαγεγραμμένης καύσης ορίζει ότι «[γ]ια την πρώτη εφαρμογή του παρόντος η κατάρτιση των μελετών προδιαγεγραμμένης καύσης ολοκληρώνεται έως την 30ή Νοεμβρίου 2027». Για λόγους σαφήνειας και εφαρμογής της διάταξης, οι όροι «του παρόντος» χρήζουν συμπλήρωσης και αποσαφήνισης.

13. Επί των άρθρων 41, 43 και 44

α. Με το άρθρο 41 αντικαθίσταται το άρθρο 53Α του ν. 4662/2020. Στην

παρ. 1 του άρθρου 53Α ορίζεται ότι «[σ]το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας [συνιστάται] και λειτουργεί Εθνικό Μητρώο Τήρησης Μέτρων Προληπτικής Πυροπροστασίας Ιδιοκτησιών, με αντικείμενο την καταγραφή των υπόχρεων και την υποβολή δηλώσεων των οικοδομικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων της παρ. 1 του άρθρου 53ΙΔ». Εν προκειμένω, η χρήση του όρου «οικοδομικών», θα μπορούσε, για λόγους σαφήνειας της διάταξης, να αντικατασταθεί από τον όρο «οικοπεδικών».

β. Με την παρ. 2 του άρθρου 53Α ορίζεται ότι «[ο]ι υπόχρεοι της παρ. 1 του άρθρου 53ΙΔ υποβάλλουν, έως τη 15η Ιουνίου κάθε έτους, υπεύθυνη δήλωση στο Μητρώο περί εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους». Ακολούθως, με το άρθρο 43 προστίθεται άρθρο 53ΙΔ στον ν. 4662/2020. Ειδικότερα, στην παρ. 1 του άρθρου 53ΙΔ ορίζεται ότι «[ο]ι ιδιοκτήτες, νομείς, επικαρπωτές, μισθωτές και υπομισθωτές μεριμνούν από την 1η Απριλίου έως τη 15η Ιουνίου κάθε έτους για την εκπλήρωση της υποχρέωσης καθαρισμού, καθώς και για τη συντήρηση έως το τέλος της αντιπυρικής περιόδου, προς αποτροπή κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς ή ταχείας επέκτασής της, σε οικοπεδικούς και λοιπούς ακάλυπτους χώρους (...)». Περαιτέρω, στην περ. β) της παρ. 2 και στην παρ. 3 ορίζεται ότι οι Δήμοι «διενεργούν δειγματοληπτικούς ελέγχους από την 1η Ιουνίου και έως την 31η Οκτωβρίου, και, σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης καθαρισμού, προβαίνουν στις ενέργειες της παρ. 4», όπως ορίζεται ότι «[ο]ι υπηρεσίες του Π.Σ. επιλαμβάνονται, κατόπιν καταγγελιών που υποβάλλονται κατά το χρονικό διάστημα της περ. β) της παρ. 2, και διενεργούν ελέγχους. Σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης καθαρισμού, [οι Δήμοι] επιβάλλουν το πρόστιμο της παρ. 4 και ενημερώνουν τον οικείο δήμο για την ενέργεια αυτεπάγγελτου καθαρισμού», αντιστοίχως.

Από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων δημιουργείται προβληματισμός στην περίπτωση κατά την οποία ενώ δεν έχει παρέλθει η απώτατη ημερομηνία καθαρισμού οικοπέδου και ακάλυπτου χώρου και υποχρέωσης υποβολής της οικείας δήλωσης, η οποία είναι σύμφωνα, τόσο με την παρ. 2 του άρθρου 53Α, όσο και με τη παρ. 1 του 53ΙΔ, η «15η Ιουνίου κάθε έτους», οι άνω φορείς, είτε ο Δήμος είτε το Π.Σ., προβούν σε δειγματοληπτικό έλεγχο ή σε έλεγχο κατόπιν καταγγελίας, αντίστοιχα, με αποτέλεσμα να επιβάλουν τις προβλεπόμενες στις διατάξεις κυρώσεις, ενώ οι υπόχρεοι δεν έχουν προβεί στην ενέργεια καθαρισμού των οικοπέδων ή ακάλυπτων χώρων, από την 1η Ιουνίου και έως την 15η Ιουνίου, δηλαδή σε χρονική περίοδο που δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία υλοποίησης των σχετικών υποχρεώσεων.

γ. Εν συνεχεία, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου

531Δ, «[υ]πόχρεοι κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, καθώς και οι φορείς του δημόσιου τομέα, σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143)». Σύμφωνα δε, τόσο με την ανωτέρω περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 531Δ, όσο και με το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 53Α, οι δήμοι διενεργούν δειγματοληπτικούς ελέγχους «επί του συνολικού των δηλώσεων που έχουν υποβληθεί κάθε έτος για την εδαφική τους περιφέρεια». Περαιτέρω, η παρ. 4 του άρθρου 531Δ ορίζει ότι «[ο]ι αρμόδιες αρχές, δήμοι και Π.Σ. επιβάλλουν για την παράβαση της υποχρέωσης καθαρισμού πρόστιμο ενός (1) ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, με ελάχιστο ποσό τα διακόσια (200) ευρώ και μέγιστο ποσό τα δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ», και η παρ. 5 του άρθρου 53Α προβλέπει ότι «[σ]ε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης, επιβάλλεται είτε από τους δήμους είτε από το Π.Σ., στην περίπτωση των παρ. 3 και 4, αντίστοιχα: α) πρόστιμο πεντακοσίων (500) ευρώ στους υπόχρεους που δεν έχουν προβεί στις ενέργειες καθαρισμού, β) πρόστιμο εκατό (100) ευρώ στους υπόχρεους που έχουν προβεί σε καθαρισμό». Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 44, τροποποιείται η υποπερ. 26 της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 75 του «Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων», και ορίζεται ότι «[ο]ι Δήμοι ασκούν τις αρμοδιότητες ενημέρωσης των υπόχρεων καθαρισμού οικοπέδων και λοιπών ακάλυπτων χώρων, διενέργειας ελέγχων, επιβολής διοικητικών κυρώσεων και αυτεπάγγελτου καθαρισμού οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες που καθορίζονται στα άρθρα 53Α και 531Δ του ν. 4662/2020 (Α΄ 27)».

Τούτων δοθέντων, αφενός, δημιουργεί προβληματισμό το γεγονός ότι δύναται να συμπίπτει στο νομικό πρόσωπο του Δήμου η ιδιότητα του υποχρέου/ελεγχόμενου με την ιδιότητα του ελεγκτή, και αφετέρου, η αρμοδιότητα του Δήμου να επιβάλλει το εκάστοτε πρόστιμο, μεταξύ άλλων, και σε αυτόν τον ίδιο, όπως και το ότι για την ίδια παράβαση της υποχρέωσης καθαρισμού, επιβάλλεται, κατά τις ανωτέρω διατάξεις, πρόστιμο διαφορετικού ύψους.

14. Επί του άρθρου 58

Το άρθρο 58, υπό τον τίτλο «Κοσμήτορας», ρυθμίζει ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία και τις απαραίτητες προϋποθέσεις επιλογής του Κοσμήτορα και του Αναπληρωτή Κοσμήτορα. Κατά συνέπεια, για λόγους πληρότητας, πρέπει ο τίτλος του άρθρου να συμπληρωθεί με τη φράση «και Αναπληρωτής Κοσμήτορας».

15. Επί του άρθρου 72 παρ. 1

Με την παρ. 1 του άρθρου 72 ορίζεται ότι «[τ]ο Πειθαρχικό Συμβούλιο που επιλαμβάνεται των πειθαρχικών παραπτώματων των μελών Διδακτικού Έρευνητικού Προσωπικού είναι πενταμελές και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας από τα ακόλουθα μέλη: α) Έναν (1) Σύμβουλο της Επικρατείας ως πρόεδρο, ο οποίος ορίζεται με τον αναπληρωτή του από το οικείο δικαστικό συμβούλιο, β) έναν (1) Αρεοπαγίτη, ο οποίος ορίζεται με τον αναπληρωτή του από το οικείο δικαστικό συμβούλιο, γ) έναν (1) Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος ορίζεται με τον αναπληρωτή του από το οικείο δικαστικό συμβούλιο, δ) τον Αρχηγό του Π.Σ., ο οποίος, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, αναπληρώνεται από τον Υπαρχηγό, και ε) τον Κοσμήτορα, με αναπληρωτή του τον Αναπληρωτή Κοσμήτορα. Αν ο Κοσμήτορας είναι ο πειθαρχικά ελεγχόμενος, ως πέμπτο μέλος του Πειθαρχικού Συμβουλίου ορίζεται ο Διοικητής της Πυροσβεστικής Ακαδημίας». Για λόγους ασφάλειας δικαίου και σαφήνειας της διάταξης, θα ήταν σκόπιμο να θεθεί σαφής θητεία για τα μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου των μελών Δ.Ε.Π. της Πυροσβεστικής Ακαδημίας.

16. Επί του άρθρου 79

Με το άρθρο 79 συνιστάται και λειτουργεί Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε.) στην Πυροσβεστική Ακαδημία.

Με την παρ. 3 ορίζεται ότι «[η] Ε.Η.Δ.Ε. αποτελείται από τρία (3) τακτικά και ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη». Ακολούθως, με την παρ. 5 ορίζεται ότι «[η] Ε.Η.Δ.Ε. συγκροτείται με απόφαση της Ακαδημαϊκής Συνέλευσης. Στην απόφαση συγκρότησης της Ε.Η.Δ.Ε. ορίζονται ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής. Η θητεία των μελών της Ε.Η.Δ.Ε. είναι τριετής και μπορεί να ανανεωθεί μία (1) μόνο φορά. Αν κάποιο μέλος της Ε.Η.Δ.Ε. παραιτηθεί, εκλείψει ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο λήξει πρόωρα η θητεία του, αντικαθίσταται για το υπόλοιπο της θητείας του από το αναπληρωματικό του μέλος».

Από τη γραμματική διατύπωση των άνω διατάξεων, αφενός, δεν προκύπτει αν τα αναπληρωματικά μέλη ορίζονται για την αναπλήρωση συγκεκριμένου μέλους της Ε.Η.Δ.Ε., προκειμένου, κατά την εφαρμογή της διάταξης που προβλέπει την αντικατάσταση για το υπόλοιπο της θητείας μέλους που παραιτηθεί ή εκλείψει ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο λήξει πρόωρα η θητεία του, να καθίσταται σαφές πιο από τα αναπληρωματικά μέλη και με ποια κριτήρια ή διαδικασία θα αντικαταστήσει το μέλος που ελλείπει, και αφετέρου, δεν προκύπτει διαδικασία εκ νέου επιλογής αναπληρωματικού μέλους για το

υπόλοιπο της θητείας. Δοθέντων των ανωτέρω, η διάταξη χρήζει περαιτέρω διευκρίνισης.

Ακόμη, με την παρ. 7 ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «[η] Ε.Η.Δ.Ε. βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντα δύο (2) τουλάχιστον μέλη της, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της, καθώς και ενός από τα μέλη της που δεν ανήκουν στην Πυροσβεστική Ακαδημία, και αποφασίζει με την πλειοψηφία των παρόντων». Δεδομένης της οριζόμενης απαρτίας με παρόντα δύο μέλη της, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου της Ε.Η.Δ.Ε., και σε συνδυασμό με την υποχρέωση λήψης απόφασης κατά πλειοψηφία, ερώτημα τίθεται ως προς τον σχηματισμό πλειοψηφίας.

17. Επί των άρθρων 103 και 106

Με τη διάταξη του άρθρου 103 τροποποιείται το άρθρο 153 του ν. 4662/2020. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι «[υ]πάλληλοι που τιμωρούνται για σοβαρά πειθαρχικά παραπτώματα με ανώτερη πειθαρχική ποινή ή έχουν τιμωρηθεί, κατ' εξακολούθηση, με κατώτερες πειθαρχικές ποινές προστίμου (...) επιτρέπεται, ύστερα από απόφαση του αρμόδιου Συμβουλίου Μεταθέσεων, να μετατίθενται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος». Περαιτέρω, με το άρθρο 106, τροποποιείται το άρθρο 161 του ν. 4662/2020, και ειδικότερα στην περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 161 ορίζεται ότι «[η] μετακίνηση υπαλλήλου πραγματοποιείται, χωρίς αίτηση στις εξής περιπτώσεις: (...) β) Σε περίπτωση τέλεσης σοβαρών πειθαρχικών παραπτωμάτων ή επιβολής κατώτερων πειθαρχικών ποινών προστίμου κατ' εξακολούθηση».

Συναφώς, παρατηρείται ότι για την ορθή εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 153, προϋπόθεση για να διενεργηθεί μετάθεση υπαλλήλου είναι να υπάρχει κενή θέση την οποία αυτός θα καταλάβει στην υπηρεσία που μετατίθεται, άλλως, επιτρέπεται μετάθεση με μεταφορά της θέσης που κατέχει ο υπάλληλος. Περαιτέρω, δεδομένου του δυσμενούς χαρακτήρα για τον υπάλληλο, της πράξης μετάθεσης κατά το άρθρο 153 ή μετακίνησης κατά την περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 161, χρήζει περαιτέρω διευκρίνισης, κατ' εφαρμογή των αρχών της ασφάλειας δικαίου και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, ο αναφερόμενος στις ως άνω διατάξεις όρος «κατ' εξακολούθηση» που αναφέρεται στην επιβολή κατώτερων πειθαρχικών ποινών προστίμου, και αποτελεί, μεταξύ άλλων, το νόμιμο έρεισμα της μετάθεσης ή μετακίνησης, αντίστοιχα.

18. Επί του άρθρου 118 παρ. 2

Η αρίθμηση των περιπτώσεων, μετά την περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 118, πρέπει να διορθωθεί στο ορθό. Συγκεκριμένα, οι περ. «ε)» και «στ)», πρέπει να αντικατασταθούν από τις περ. «δ)» και «ε)».

Αθήνα, 18 Φεβρουαρίου 2026

Οι εισηγήτριες
Μαρία Ανδρονοπούλου
Μαριάνθη Καλυβιώτου
Επιστημονικές Συνεργάτιδες
Λεμονιά Φραγκή
Ειδική Επιστημονική Συνεργάτις

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρηγόπουλος
Ομότιμος Καθηγητής του
Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Ομότιμος Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών